

Sygn. akt I S 61/17

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Wolczańska (spr.)
Sędziowie:	SA Elżbieta Karpeta SA Ewa Jastrzębska

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2017 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi W. M. o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie z wniosku B. M. z udziałem skarżącego o podział majątku dorobkowego przed Sądem Rejonowym w P., sygn. akt I Ns 828/08 oraz przed Sądem Okręgowym w K., sygn. akt III Ca 148/16

p o s t a n a w i a :

- 1) umorzyć postępowanie wywołane skargą w części obejmującej postępowanie przed Sądem Rejonowym w P.;
- 2) stwierdzić, że w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w K. doszło do przewlekłości postępowania;
- 3) przyznać skarżącemu od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w K. 2 000 (dwa tysiące) złotych;
- 4) oddalić skargę w pozostałej części.

SSA Ewa Jastrzębska SSA Małgorzata Wolczańska SSA Elżbieta Karpeta

Sygn. akt I S 61/17

UZASADNIENIE

Uczestnik postępowania W. M. domagał się stwierdzenia przewlekłości postępowania przed Sądem Rejonowym w P., sygn. akt I Ns 828/08 oraz przed Sądem Okręgowym w K., sygn. akt III Ca 148/16 w sprawie z wniosku B. M. przy uczestnictwie skarżącego o podział majątku dorobkowego. W uzasadnieniu wskazał, że wniosek o podział majątku dorobkowego został złożony w Sądzie Rejonowym w P. na początku 2007 r. i do daty wniesienia skargi (12 lipca 2017 r.) nie zostało wydane prawomocne postanowienie.

Prezes Sądu Okręgowego w K. wniósł o oddalenie skargi wskazując że postanowieniem z dnia 11 maja 2016 r. została oddalona skarga na przewlekłość postępowania przed Sądem Rejonowym w P.. Natomiast w Sądzie Okręgowym w K., po przedstawieniu akt z apelacjami, wyznaczony został termin rozprawy zgodnie z kolejnością wpływu. Nadto sprawa zostałaby rozpoznana na rozprawie w dniu 15 grudnia 2016 r., jednakże wnioskodawca złożył wniosek o wyłączenie

sędziów. Po rozpoznaniu wniosku termin rozprawy apelacyjnej wyznaczony został na 23 września 2017 r. Zdaniem Prezesa Sądu Okręgowego w K. tok postępowania nie uzasadnia zarzutów skargi.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności uwzględnić należy, że postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 11 maja 2016 r., sygn. akt III S 106/15, oddalono skargę uczestnika postępowania o stwierdzenie przewlekłości postępowania przed Sądem Rejonowym w P. w sprawie zarejestrowanej pod sygnaturą akt I Ns 828/08. W ramach rozpoznania tej skargi zbadane zatem zostało, pod kątem przewlekłości, postępowanie przed Sądem Rejonowym w P. za okres od daty wpływu wniosku o podział majątku dorobkowego wnioskodawczyni B. M. i skarżącego do daty przedstawienia akt z apelacjami Sądowi Okręgowemu w K. czyli do 11 lutego 2016 r. Tym samym rozpoznaniem w sprawie o sygnaturze akt III S 106/15 objęto cały okres procedowania przed Sądem Rejonowym w P.. Okoliczność ta powoduje, że postępowanie zainicjowane skargą uczestnika postępowania z lipca 2017 r. w zakresie dotyczącym stwierdzenia przewlekłości przed Sądem Rejonowym w P. w sprawie o sygn. akt I Ns 828/08 jest bezprzedmiotowe, skoro kwestia przewlekłości postępowania przed Sądem Rejonowym w P. była przedmiotem analizy i kontroli we wcześniejszym postępowaniu skargowym. Z tego względu postępowanie w zakresie wywołanym skargą w części odnoszącej się do postępowania przed Sądem Rejonowym w P. podlegało umorzeniu (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t. j. DZ.U. z 2016 r., poz. 1259 z póź. zm, dalej: ustawa o skardze) w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 391 § 1 kpc oraz art. 355 § 1 kpc.

Odnosnie do postępowania przed Sądem Okręgowym w K. wskazać należy, że po przedstawieniu, z apelacjami, temu Sądowi akt sprawy przez Sąd Rejonowy w P. w dniu 11 lutego 2016 r. i zarejestrowaniu sprawy pod sygnaturą III Ca 148/16, wyznaczenie terminu rozprawy apelacyjnej nastąpiło w dniu 22 sierpnia 2016 r. - na dzień 15 grudnia 2016 r. Do rozpoznania apelacji w tym dniu jednak nie doszło, gdyż skarżący na rozprawie złożył wniosek o wyłączenie sędziów. Wniosek ten, po uzupełnieniu przez wnioskodawcę braków przez wskazanie imion i nazwisk sędziów, o których wyłączenie wnosił oraz podanie przyczyn ich wyłączenia, postanowieniem z dnia 8 lutego 2017 r., sygn. akt I Co 28/17 został przez Sąd Okręgowy w K. oddalony. W dniu 10 marca 2017 r., po zwrocie akt do Wydziału III (wniosek obejmował sędziów orzekających w tym Wydziale), zarządzeniem z dnia 14 marca 2017 r. wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej na dzień 28 sierpnia 2017 r. Po rozpoznaniu apelacji wnioskodawczyni i uczestnika postępowania, rozprawa w dniu 28 sierpnia 2017 r. została zamknięta i odroczone ogłoszenie postanowienia do dnia 31 sierpnia 2017 r., kiedy to doszło do wydania orzeczenia kończącego prawomocnie postępowanie w tej sprawie.

Z przedstawionego opisu wynika, że od wpływu sprawy do Sądu Okręgowego w K. do terminu rozprawy apelacyjnej minęło dziesięć miesięcy. Apelacje nie były obarczone brakami, nie było więc potrzeby podjęcia przez Sąd Okręgowy żadnych czynności, poza wyznaczeniem rozprawy; nadto sprawa nie była zbyt zawiła i skomplikowana. Natomiast okoliczność, że sprawa wyznaczona została zgodnie z kolejnością wpływu i nie należała do kategorii spraw pilnych określonych w Regulaminie urzędowania sądów powszechnych nie może prowadzić do innych wniosków na gruncie powołanej ustawy o skardze, niż ten że spoczywanie sprawy przez okres 10 miesięcy nie spełniało wymogu sprawności postępowania. Uregulowanie zawarte w art. 2 ust. 1 tej ustawy wskazuje, że przewlekłość ma miejsce wtedy, gdy postępowanie trwa dłużej niż to konieczne jest dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Oznacza to, że stronę (uczestnika postępowania) nie mogą obciążać kwestie związane z organizacją przez Państwo sprawności postępowania.

Z omówionych względów stwierdzić trzeba, że oczekiwanie przez 10 miesięcy na termin rozprawy apelacyjnej istotnie przekraczał termin konieczny do jej rozpoznania. Tym samym nie spełniał wymogu sprawności postępowania, jakiej uczestnicy mają prawo oczekiwać od sądu. W opisanych realiach (czyli możliwości bezzwłocznego nadania biegu obu apelacjom i charakteru sprawy) termin rozprawy apelacyjnej winien był przypaść w okolicę daty wydania zarządzenia o wyznaczeniu rozprawy. A zatem okres ten nie powinien być trwać dłużej niż sześć miesięcy. Uzasadnia to wniosek, że w rozpoznaniu sprawy przed Sądem Okręgowym w K. doszło do przewlekłości w wymienionym okresie.

Natomiast w okresie od rozprawy 15 grudnia 2016 r. do wpływu skargi (12 lipiec 2017 r.) do wydłużenia rozpoznania sprawy przyczynił się sam skarżący składając na tej rozprawie wnioski o wyłączenie sędziów. Wniosek ten wymagał uzupełnienia braków formalnych zanim został rozpoznany. Po zakończeniu postępowania incydentalnego związanego z opisanym wnioskiem i zwrocie akt do Wydziału III Sądu Okręgowego w K. (10 marca 2017 r.) kolejny termin rozprawy apelacyjnej wyznaczony został na 28 sierpnia 2017 r., na którym – jak zaznaczono – zamknięto rozprawę i 31 sierpnia 2017 r. wydano postanowienie. Uwzględnić zaś trzeba, że okres od zwrotu akt do Wydziału III i do drugiego terminu rozprawy apelacyjnej objął letnie miesiące wakacyjne. Z przedstawionych przyczyn nie zachodzą podstawy, aby przyjąć, że w tym okresie doszło do przewlekłości postępowania w rozumieniu powołanej ustawy o skardze.

W tym tekście oraz przy uwzględnieniu, iż na dzień rozpoznania skargi sprawa została prawomocnie zakończona, uznać należało, że żądanie finansowe skarżącego jest wygórowane. Za odpowiednie do okoliczności, zdaniem Sądu Apelacyjnego, jest zadośćuczynienie w kwocie 2 000 zł, którą to sumę należało przyznać uczestnikowi postępowania. W pozostałej części żądanie podlegało oddaleniu.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Apelacyjny orzekł jak punkcie 2, 3 i 4 sentencji niniejszego postanowienia(art. 12 ust. 2, 3 i 4 ustawy o skardze).

SSA Ewa Jastrzębska SSA Małgorzata Wolczańska SSA Elżbieta Karpeta